

Kongsvinger, 11.6.2014
Saksbehandler: Asbjørn Willy Wethal
Seksjon for transport-, reiselivs- og IKT-statistikk

Referat fra møte i arbeidsgruppa for KOSTRA-Samferdsel onsdag 4. juni 2014 kl. 1000 – 1400

Til stede fra:

Statistisk sentralbyrå (SSB):

Vegdirektoratet:

Samferdselsdepartementet:

Kommunesektorens organisasjon (KS):

Akershus fylkeskommune:

NHO Transport

Jan Monsrud, Anni Fretheim, Asbjørn Wethal (ref.)

Bendix Gunvaldsen, Inger Andrea Thrane Dag Namtvedt,

Ingunn Monsen (til 1200), Anne Johanne Enger (fra 1200)

Grethe Hjelle

Arne J. Gjerstad

Forfall:

Samferdselsdepartementet:

Kommunal- og moderniseringsdep. (KMD):

Vegforum for byer og tettsteder (VBT):

Arnold Langaas, Olav Sætre

Sigurd Steinsund Pedersen

Turid Åsen Olsgård

1. Godkjenning av dagsorden og referat fra forrige møte

Det var ingen merknader til dagsorden. Siste del av avsnitt 4 under punkt 2 om avskrivninger var formulert litt uklart. Det kan sikkert argumenteres for at avskrivning er en driftskostnad. Men når utgifter til henholdsvis drift og vedlikehold skal beregnes/vises separat, er det uheldig å belaste driftskostnader alene med avskrivninger. Men i stedet for å beregne en andel avskrivninger til henholdsvis drift og vedlikehold, kan avskrivninger med fordel trekkes fra brutto driftsutgifter før vedlikehold trekkes fra (artene 070, 230 og 250) for å få driftskostnader.

2. Skille mellom drifts- og investeringsregnskapet, behov for bedre veiledning

Jan hadde gjennomgått ulike kilder for å finne veiledningstekster for hvordan det bør konteres mellom drift og investeringer ved ulike prosjekter som f.eks. asfaltering. I Veiforum for byer og tettsteders (VBT) drifts- og vedlikeholdsstandard er det tatt inn noe om dette. I God kommunal regnskapsskikk (GKRS), Avgrensing mellom drifts- og investeringsregnskapet (KRS 4), er det lite som berører vei. Det er heller ingenting i SSBs Håndbok for KOSTRA-rapportering. Skatteetaten har en omtale av hvordan asfaltering skal aktiveres, men gir ingen klare retningslinjer.

Analyser av rapporterte tall viser at føringspraksisen for skillet mellom investerings- og driftsregnskapet ikke er ensartet kommunene imellom. Dette er også konklusjonen i en analyse som ECON gjorde på oppdrag fra KRD i 2007.

I diskusjonen ble det påpekt at drifts- og investeringsregnskapet må være riktig ført, og at det er en forutsetning for å få gode tall i den detaljeringen av regnskapene vi arbeider med nå (skille drift og vedlikehold). Videre at retningslinjene for kommunevei på dette punktet bør være de samme som for de statlige og fylkeskommunale veiene. Det var følgende enighet om behovet for å rettlede bedre.

Konklusjoner

1. Det lages en kort tekst i 1. novemberbrevet og en mer utfyllende tekst som tas inn i KMDs veileder for 2015. En omtale av problemstillingen tas inn i årets KOSTRA-rapport

2. Utgangspunktet for rettledningen blir SVVs veileder om asfaltering for riks- og fylkesveiene. SSB, SVV og Charlotte Herje i KMD samarbeider om å lage et utkast til tekster som legges fram for arbeidsgruppa i møtet som holdes til høsten

3. Skille mellom drift og vedlikehold

Konverteringstabellen

Bendix opplyste at SVV og KMD nå hadde ferdigstilt konverteringsnøkkelen som tar utgangspunkt i bevilgninger og arter i SVV og henfører dem til KOSTRAs arter. Arbeidet omtales i arbeidsgruppas sluttrapport. Bendix er blitt bedt om å orientere om arbeidet i regnskapsgruppas møte 18. august. SVV kan teoretisk konvertere 2014-regnskapet fra januar og fram til nå, samt gjøre det løpende de siste månedene av året. Spørsmålet er hvor mye ekstraarbeid dette blir for fylkeskommunene, som allerede har kontert flere måneder i henhold til gammel praksis. Grethe hadde undersøkt dette med regnskapsmedarbeiderne i Akershus fylkeskommune. Det var en generell oppfatning at det ville medføre en del ekstraarbeid. Rådet var å vente med iverksettelsen til 1. januar 2015 og etter at det var informert godt om omleggingen i forkant. Arbeidsgruppa for KOSTRA Samferdsel støtter dette.

SVV vil imidlertid kjøre igjennom konverteringsopplegget for året 2014 på nyåret i 2015, og legge tallene fram for arbeidsgruppa på neste års møte.

Orientering for samferdselssjefene

Samferdselssjefene ble orientert om konverteringen i sitt siste møte, og det var ingen merknader til endringene fra dette kollegiet.

Mulige nye indikatorer og grunnlagsdata fra 2016

SSB hadde laget utkast til mulige indikatorer og grunnlagsdata som kan lages på bakgrunn av det forbedrede datagrunnlaget. Disse vil imidlertid ikke bli behandlet før til neste år, siden de ikke skal publiseres før i mars 2016 (utkastet er tatt inn som vedlegg til referatet).

Justert tekst for art 230

Det var laget forslag til justert tekst for art 230, for å synliggjøre vei/anlegg på en bedre måte enn i gjeldende veileder. Det var enighet om å føye til *veier* ett sted i nest siste avsnitt:

«Under art 230 plasseres alle utgifter knyttet til kjøp av tjenester for vedlikehold av bygg, nybygg, anlegg og nyanlegg, inkl. eksempelvis **veier** og installasjonstjenester, men ikke inventar og utstyr til nybygg/nyanlegg (jf. art 200). Det kreves ingen oppsplitting av entreprenørfakturaer på eksempelvis arbeid og materialer. Utgiftene føres samlet. Art 230 omfatter ikke vedlikehold av utstyr som ikke er direkte relatert til bygg eller anlegg, dette føres på art 240.» Se forslag til fullstendig tekst i vedlegg 2 til referatet. Forslaget tas inn i sluttrapporten

Konklusjoner

1. Opplegget med å konvertere fra arter i SVVs bevilgningregnskap til KOSTRAs artskontoplan settes i drift fra 1. januar 2015. Første rapportuttak sendes fra SVV til fylkeskommunene i februar 2015 for januarmåned. Deretter månedlig. Opplegget beskrives i årets KOSTRA-rapport
2. Første publisering av nye indikatorer og grunnlagsdata blir 15.3.2016. Forslag som SSB allerede har laget blir utgangspunkt for en diskusjon i arbeidsgruppas møter våren 2015
3. Grethe, SVV og KMD (Charlotte) samarbeider om hvordan dette skal presenteres i veilederen og 1. novemberbrevet (f.eks. om konverteringstabellen skal vises, om det skal lages vedlegg til 1. novemberbrevet, om det skal informeres på SSBs innrapporteringssider etc.), samt lager tekstforslag til begge. Gruppa lager også forslag til informasjonsopplegg overfor fylkeskommunene og veiregionene. Grethe er ansvarlig for oppstart av arbeidet som bør ferdigstilles i løpet av september. Arbeidsgruppa godkjenner forslagene via e-post høring ev. på møtet i arbeidsgruppa til høsten
4. Forslaget til ny veiledningstekst for art 230 tas inn i sluttrapporten, med sikte på å få den godkjent for bruk i KMDs veileder for regnskapsåret 2015.

4. Fylkesveiferges

Skjema 50 ble utvidet med flere spørsmål om fylkesveifergene for 2013-rapporteringen. I forrige møte ble opplegget for 2014-skjemaet behandlet, samt utkast til indikatorer for inneværende års publisering. Det gjenstod imidlertid å avklare om det er behov for å rapportere på takstsoner, og i tilfelle ja hvorfor det kun er aktuelt på samband med lav PBEÅDT. Det er også et spørsmål om det bør spørres om totalt antall pbe i tillegg til antall kjøretøy.

SSB nevnte også at det er problemer med å få publisert alle tallene i det ordinære KOSTRA-løpet, av tekniske grunner. SD kan uansett få tall særskilt.

Konklusjoner

En samlet oppstilling av gruppas vedtak rundt spørreskjemaet for 2014 og publiseringen av 2013 tall er:

1. Vinterdriften legges fortsatt til grunn for rapporteringen. Tohjulinger og ATV holdes utenfor
2. Rettledningen forbedres slik at et oppdatert skjema med rettledning kan tas inn i rapporten til Samordningsrådet (f.eks. om vinterdriften, kjøretøygruppene, definisjon av samband og strekning, bruken av Av dette)
3. 15. juni 2014 publiseres følgende indikatorer:
 - Antall fraktete kjøretøy i gjennomsnitt pr. samband
 - Antall reisende (eksklusiv fører) i gjennomsnitt pr samband
 - Gjensitting: Andel samband med gjensitting >2 % (kartlegging av flaskehalser)
4. SSB vil forsøke å få publisert de detaljerte fergedataene (oppsplitting på takstsoner*åpningsteid/frekvens) som ordinær Statistikkbanktabell til DS-publiseringen 27. juni
5. Følgende indikatorer publiseres per 15.6. hvis SSB rekker årets deadline:
 - Andel samband med trafikk med PBEÅDT
 - >2500
 - 1000 – 2500
 - 500 – 999
 - <500
6. Inndelingen i takstsoner beholdes
7. Det tas inn et spørsmål om totalt antall PBE som et supplement til spørsmålet om antall kjøretøy

5. SDs databehov som sektoransvarlig

Punktet var en oppfølging fra forrige møte. SD har behov for mer data knyttet til økonomi og produksjon for fylkesveier og fylkesveiferge. Diskusjonen nå gikk i hovedsak på om det er mulig å publisere grunnlagsdata for fylkeskommunens bruk av egne midler (rammetilskudd og lån), og om behovet for å utvide skjema 50 med spørsmål om endringsdata for vegnettet og fylkesveifergedriften.

Netto investeringsutgifter

SSB hadde laget en tabell hvor fylkeskommunenes bruk av lån, tilskudd, refusjoner og salgsinntekter (bompenger) var trukket fra brutto investeringsutgifter. Dette skulle følgelig gi et uttrykk for fylkeskommunenes netto investeringsutgifter. I diskusjonen ble det påpekt at lånefinansiering ikke bør trekkes ut. Det ble dessuten vist til tidligere utredninger i arbeidsgruppa om fylkenes ulike føring av bompenger i regnskapene, som gjør at tallene ikke blir helt sammenliknbare.

Konklusjoner

- Bendix, Inger Andrea, Anni og Ingunn samarbeider om å sjekke fylkenes føring av bompenger, avvikende tall for Finnmark og hvordan korrigeringen av lån slår ut. Det gjøres en vurdering av om grunnlagsdataene kan publiseres 15.6. i år, og forslaget sendes arbeidsgruppas medlemmer for kommentar. (Ref. merknad: SSB har kommet til at vi ikke rekker å kvalitetssikre den nye oversikten før publiseringen 16.6. Saken tas opp igjen til høstens møte.)

Endringsdata

SD ønsker en del tilstandsdata om fylkesveinettet. Dataene er ikke tilgjengelig i NVDB, og må i tilfelle hentes inn gjennom en utvidelse av skjema 50. Gruppa var i utgangspunktet skeptiske til en så stor utvidelse av skjemaet, og mente behovet burde begrunnes godt. Dette var for øvrig også samferdselssjefenes synspunkt, når de ble orientert om dataønskene i sitt siste møte. På den annen side ble det påpekt at det er bedre å ha all rapportering til Staten gjennom KOSTRA, i stedet for særreportering. Det beste hadde imidlertid vært om dataene lå i NVDB.

De dataene som er aktuelle er (de første 6 punktene er tilsvarende som brukes i StatRes for riksveier):

1. Antall km FV åpnet for trafikk siste år
2. Antall km FV dekkelagt siste år
3. Antall km 4-felts FV (med atskilte kjørebane) åpnet siste år
4. Antall meter midtrekkverk på 2- og 3-felts FV bygd siste år

5. Antall km gang-/sykkelvei langs FV åpnet siste år
6. Antall meter FV med forsterket midtoppmerking åpnet siste år
7. Antall skredutsatte punkt på FV utbedret siste år
8. Antall fylkesveifergesamband som bare kan frakte kjøretøy under 4 meter
9. Antall fylkesveifergesamband som bare kan trafikkeres av kjøretøy under 10 tonn aksellast
10. Antall nye universelt utformede holdeplasser bygd siste år (*planlagt hentet fra register, usikkert om data er tilgjengelig for 2014*)

Konklusjon

- Dag lager et avsnitt til bruk i sluttrapporten som begrunner behovet for dataene
- SSB vurderer om det er behov for å nevne det særskilt i 1. novemberbrevet
- Gruppen bør invitere seg selv til det årlige møte som samferdselssjefene har. Neste møte er til høsten, hvor det kan orienteres om skjemautvidelsen samt andre KOSTRA aktuelle saker av antatt interesse for kollegiet. Anne Johanne vil forsøke å få innpass på dagsorden

6. Kvalitetsindikatorer

Arbeidsgruppa har de to siste årene hatt en grundig drøfting av både eksisterende og nye kvalitetsindikatorer. De indikatorene som publiseres i dag er:

Fylke

- Busser i fylkesintern transport. Andel med lavgolv/laventré
- Andel km fylkesvei med dårlig eller svært dårlig dekketilstand
- Antall setekilometer for buss per innbygger

Kommune

- Andel kommunale veier og gater uten fast dekke
- Antall parkeringsplasser skiltet for bevegelseshemmede per 10 000 innbyggere.

En støyplageindeks har vært publisert tidligere, men ble tatt ut på grunn av kvalitetsproblemer. Det er nå antatt at kvaliteten er bedre. Men tallene er gamle (nyeste er for 2011), og de publiseres kun enten hvert 3. eller 5. år.

Det er laget en ny indikator om gjensitting (antall fylkesveifergesamband hvor antall kjøretøy som ikke kom med ønsket avgang var 2 prosent eller lavere), som kan være en kvalitetsindikator.

Det er fortsatt usikkert når holdeplassregisteret kan gi informasjon om universell utforming. Det er fortsatt heller ikke tilgjengelig relevante data for å beregne kollektivandel og indikator for sykkelbruk

Konklusjon

- Støyplageindeksen tas ikke inn nå, men vurdere på nytt når eventuelt aktualitet og hyppighet er forbedret
- Indikatoren for gjensitting (fylkeveifergesamband) publiseres som kvalitetsindikator
- Følgende mulige kvalitetsindikatorer står fortsatt på vent:
 - Støyplageindeks
 - Universell utforming av holdeplasser/terminaler
 - Kollektivandel
 - Sykkelbruk

7. Skjemaene for 2014-rapporteringen, øvrige indikatorer

De øvrige indikatorene som publiseres i dag ble ikke gjennomgått i detalj. Arbeidsgruppas medlemmer ble i stedet oppfordret til å gi eventuelle kommentarer til disse i forbindelse med godkjenningen av sluttrapporten. Jan nevnte også at det nye ASSS-nettverket på Samferdsel antakelig vil komme med forslag til sanering/nye indikatorer for kommune-KOSTRA Samferdsel etter hvert.

SSB viste hvordan kontrollene er laget i skjemaene. Innføring av kontroller har bidratt til å forbedre innrapporteringen, men det er fortsatt mulig å implementere flere (blant annet i de nye spørsmålene om ferge drift). Men det er en balansegang opp mot å lage så mange kontroller at det blir vanskelig å få sendt inn skjemaene.

Skjemaene ble gjennomgått. Som nevnt under punkt 5 foreslås det en utvidelse i skjema 50.

Spørsmålene i kommuneskjemaet (skjema 24) om belysning ble diskutert. Det var enighet om å ta ut spørsmålet om lyspunkt. Eventuelt øvrige endringer i skjemaet stilles i bero til ASSS-nettverket er ferdig med sin gjennomgang.

8. Eventuelt

Jan orienterte kort fra første møte i ASSS-nettverket, som han deltok i. Det arbeides godt i gruppa, og det blir et nytt møte i november. Etter hvert vil det komme forslag både til skjema og indikatorer fra det arbeidet som er igangsatt.

Jan minnet om prosessen for godkjenning av sluttrapporten. SSB leverer et utkast rundt 20. juni. Gruppa vil da ha ca en uke til godkjenning. Endelig rapport sendes til Samordningsrådet 30. juni.

Det blir et nytt møte i arbeidsgruppa til høsten. SSB kommer med forslag til aktuelle datoer senere.

Vedlegg 1. Utkast til grunnlagsdata og indikatorer for drift og vedlikehold etter konvertering
 15. mars 2016 kan det publiseres nye indikatorer og grunnlagsdata på bakgrunn av konverteringen mellom SVVs bevilgningsregnskap og KOSTRAs artskontoplan. Oppstillingen under er et utkast som vil bli behandlet i neste års arbeidsgruppemøter

Grunnlagsdata

- Brutto driftsutgifter eksklusiv artene 070, 230 og 250 (=drift)
- Brutto vedlikeholdsutgifter (sum artene 070, 230 og 250)
- Netto driftsutgifter eksklusiv artene 070, 230 og 250 (=drift)
- Netto vedlikeholdsutgifter (sum artene 070, 230 og 250)
- Brutto driftsutgifter eksklusiv avskrivninger
- Netto driftsutgifter eksklusiv avskrivninger
- Brutto driftsutgifter eksklusiv avskrivning og vedl.h.artene
- Netto driftsutgifter eksklusiv avskrivning og vedl.h.artene

Indikatorer

- Andel utgifter til drift av brutto driftsutgifter i alt
- Andel utgifter til drift av brutto driftsutgifter eksklusiv avskrivninger
- Andel utgifter til drift av netto driftsutgifter i alt
- Andel utgifter til drift av netto driftsutgifter eksklusiv avskrivninger
-
- + ev. tilsvarende for vedlikehold

Vedlegg 2. Forslag til ny veiledningstekst for art 230 Vedlikehold, bygge-/anleggstjenester og nybygg/nyanlegg

Art 230 skal kun omfatte innkjøp av varer/tjenester fra andre.

- Vedlikeholdsavtaler **anlegg og** bygninger, innvendig og utvendig
- Innvendig vedlikehold og utvendig vedlikehold
- Vedlikehold av kummer og anlegg
- Vedlikehold av ytre anlegg
- Vedlikehold og nyanlegg av veier
- Utgifter vedrørende drift av veibommer
- Byggetjenester ifm påkostning eller **nyanlegg**/nybygg (rivning, rigging, grunnarbeider, ombygging, utvikling mv)

Under art 230 plasseres alle utgifter knyttet til kjøp av tjenester for vedlikehold av bygg, nybygg, **anlegg og nyanlegg**, inkl. eksempelvis **veier og** installasjonstjenester, men ikke inventar og utstyr til nybygg/**nyanlegg** (jf. art 200). Det kreves ingen oppsplitting av entreprenørfakturaer på eksempelvis arbeid og materialer. Utgiftene føres samlet. Art 230 omfatter ikke vedlikehold av utstyr som ikke er direkte **relatert til bygg eller anlegg**, dette føres på art 240.

Art 230 har ulik betydning i drifts- og investeringsregnskapet. I driftsregnskapet gir arten uttrykk for utgifter til vedlikehold. I investeringsregnskapet gir arten uttrykk for utgifter til bygge- **eller anleggstjenester** ved påkostninger eller investering i nybygg/**nyanlegg**. Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*, se www.gkrs.no.